
OPSCHRIFT

Vergadering van 9 mei 2017

Nummer: 2017_MV_00199

Onderwerp:

Mondelinge vraag van raadslid Chris Maryns-Van Autreve: Circulaire economie

Raadslid(-leden):

Chris Maryns-Van Autreve - Groen

Bevoegd:

Mathias De Clercq

OMSCHRIJVING VAN DE VRAAG

Toelichting:

Stad Gent streeft er naar te evolueren naar een duurzame stad. Dit vergt acties op veel verschillende beleidsdomeinen. In het bijzonder binnen het beleidsdomein economie is de circulaire economie één van de centrale doelstellingen. Zoals al goed omschreven in het bestuursakkoord gaat dit in de eerste plaats over het sluiten van kringlopen.

Meer concreet - om er enkele te noemen :

Er zijn mogelijkheden en projecten lopende over energie-en grondstoffenstromen in de Gentse haven, er is de clustering van bedrijventerreinen, in het bijzonder interessant op het vlak van duurzaamheid.

De samenwerking tussen UGent en CleanTech Vlaanderen biedt meerwaarde en expertise.

Het internationaal belang van het aankoopbeleid van steden wordt meer en meer erkend.

Vraag:

Wat is de huidige stand van zaken?

Welke nieuwe ideeën worden daaromtrent uitgewerkt?

Welke initiatieven zijn er op dat vlak gepland?

Behandeld door de commissie haven, economie en financiën in openbare vergadering van 9 mei 2017.

ANTWOORD

9 mei 2017

Op diverse beleidsniveaus – o.a. Vlaams / Europees - wordt meer en meer het belang en de noodzaak erkend om in te zetten op de transitie van een lineaire economie naar een circulaire economie.

Aspecten als een hogere welvaart, stijgende wereldbevolking, groei in consumptie,... zorgen voor een druk op de grondstoffen en het klimaat. Dit geeft een impact op de snelheid waarmee natuurlijke grondstoffen worden verbruikt.

Circulaire economie moet dan ook gezien worden als een systeem dat bedoeld is om de herbruikbaarheid van grondstoffen en materialen te maximaliseren, zodat grondstoffen niet telkens opnieuw uit de aarde moeten worden gehaald, maar maximaal in de economie blijven. Aspecten als slim en efficiënt materialengebruik, sluiten van materiaalkringlopen, deeleconomie,...dragen bij tot deze doelstelling.

Ook op lokaal niveau wordt er via diverse maatregelen en acties ingezet op dergelijk transitiepad. Deze ambitie is mee opgenomen in diverse beleidsplannen, zoals het bestuursakkoord, beleidsnota economie, het strategisch plan 2010-2020 van de haven, het klimaatplan. Het is een stadsbreed verhaal welke raakvlakken heeft met diverse beleidsdomeinen. Binnen het economisch beleid wordt dit opgenomen via de uitbouw van het speerpuntenbeleid, meer bepaald binnen het speerpunt van cleantech.

Ik zal aan de hand van een aantal voorbeelden aantonen op welke manier we deze transitie mee ondersteunen vanuit de Stad en vanuit het Havenbedrijf, dit laatste gezien u ook specifiek verwijst naar de haven in uw vraag. De rol van de Stad en het Havenbedrijf kan hierin telkens variëren: van faciliteren, van stimuleren, van ondersteunen, van samenwerken.

De lancering van een Cleantech Cluster Regio Gent, ongeveer een jaar geleden, is een mooi voorbeeld van dergelijke samenwerking. Zes partners, de Stad Gent, het Havenbedrijf Gent, de Universiteit Gent, de Provincie Oost-Vlaanderen, de Provinciale Ontwikkelingsmaatschappij en i-

Cleantech Vlaanderen hebben de krachten gebundeld om de Gentse regio verder uit te bouwen tot een cleantech cluster.

Cleantech wordt hier gedefinieerd als producten, diensten en processen die op basis van innovatieve concepten en technologieën, zuinig omspringen met natuurlijke hulpbronnen en de milieu-impact zo laag mogelijk houden. Er wordt hierbij ingezet op energie, materialen, water en mobiliteit, vier belangrijke pijlers rond schone technologie. De transformatie van een lineaire naar een circulaire economie wordt ook expliciet mee opgenomen als één van de maatschappelijke uitdagingen van dit platform.

Concrete realisaties van dit platform zijn onder andere de opmaak van een kadertekst, een website (www.cleantechregiogent.be) en informatie rond inspirerende Gentse voorbeeldprojecten die aantonen dat milieuwinst en economische groei perfect samengaan.

Tussen de partners is er een sterk engagement om kennis te delen en samen projecten uit te werken. Zo participeren de Stad Gent als het Havenbedrijf Gent in verschillende Europese projecten rond circulaire economie.

Voor het Havenbedrijf ging dit o.a. om het Interreg-project Duurzame Zeehavens, waar een studie is uitgevoerd rond rest- en nevenstromen in de Gentse Kanaalzone.

De Stad Gent is mee betrokken in het goedgekeurde en recent opgestarte project REPAIR, een Europese samenwerking voor lokale circulaire economie, in het kader van het Horizon 2020-programma. Gent heeft zich kandidaat gesteld als proeftuin om afval als materiaal terug in de kringloop te brengen.

Kijken we naar specifieke voorbeelden rond gesloten kringlopen.

Binnen het strategisch plan van de haven wordt er onder meer ingezet op het realiseren van clusters. Clusters kunnen gevormd worden door gelijksoortige activiteiten waardoor er gestreefd wordt naar ruimte-efficiëntie en vermindering van haveninterne transporten. De Biocluster aan het Rodenhuizedok is tot op heden de grootste cluster. Daarnaast wordt er gestreefd naar clustervorming in het kader van uitwisseling van reststromen tussen bedrijven. Voorbeelden hiervan zijn het warmtenet tussen Stora Enso en Volvo Cars, hoogovenzand als bindmiddel in de cementindustrie een samenwerking tussen CBR – Arcelor.

Ook buiten het havengebied wordt er ingezet op uitwisseling van reststromen. Voorbeeld hiervan is de uitwisseling van stoom tussen Ivago en UZ. Voor een nieuw woonproject in de Oude Dokken zal het afvalwater en GFT-afval gebruikt worden voor de productie van warmte en proceswater, voor de warmtebehoefte zal er ook gebruik gemaakt worden van restwarmte van een naburig bedrijf.

Binnen de Universiteit Gent is Capture opgericht, een platform dat de innovatie in het herwinnen van grondstoffen wil versnellen en efficiënter wil maken. De domeinen waar momenteel wordt op ingezet zijn afvalwater, CO₂-omvorming tot producten en kunststoffen. Hiervoor is een EFRO-project goedgekeurd voor de realisatie van een nieuwbouw om innovatieve technologie in de markt te zetten die grondstof hergebruik in Vlaanderen versnelt.

In uw vraagstelling verwijst u ook naar het aankoopbeleid. In 2014 was Gent onder meer gaststad voor het internationaal congres Ecoprocura, waar duurzaam materialenbeheer één van de belangrijke thema's was kaderend binnen het aankoopbeleid. Momenteel wordt er vanuit de diensten onderzocht om deel te nemen aan de oproep van de Vlaamse overheid 'Circulair aankopen Green Deal'. Dit geeft o.a. als bedoeling om het circulair aankopen structureel in te bedden in de eigen organisatie.

De Dienst Economie volgt ook de taskforce op binnen Eurocities rond circulaire economie. Deze taskforce is maart dit jaar opgestart, bedoeling is om binnen dit netwerk van steden een toolbox te ontwikkelen rond circulaire economie, waarvan de resultaten zullen gepresenteerd worden op een conferentie eind dit jaar in Ljubljana.

Tot slot wil ik ook nog verwijzen naar een aantal pistes die momenteel op haalbaarheid onderzocht worden.

Zo wordt er samen met de Universiteit Gent gekeken om een project uit te werken rond plastic en bouwmaterialen. De haalbaarheid zal o.a. afhangen van mogelijks beschikbare middelen, waarbij gekeken wordt naar Europese subsidies.

Daarnaast wordt er ook gekeken om een event te organiseren in Gent rond cleantech en circulaire economie, als vervolg op de lancering van het cleantechplatform. Dit wordt mogelijks voorzien eind 2017, begin 2018.

Dit zijn een aantal voorbeelden om aan te tonen hoe de Stad Gent, Havenbedrijf Gent maar ook diverse andere actoren, zoals kennisinstellingen, bedrijven, ontwikkelaars,... , mee invulling geven aan een transitie naar een meer circulaire economie binnen Gent, en zo een bijdrage te leveren aan de klimaatambities van de Stad Gent. Als stadsbestuur willen we dit maximaal faciliteren en versterken, samen met verschillende diensten, en dit binnen de diverse beleidsdomeinen.
